

znamu, zda zmíněné místo řeči obžalovaného učinilo na posluchače zvláštní dojem či nikoli. Nehledě k tomu budiž poukázáno na výpověď svědka Dra Karla M-a, jehož seznání v jeho celistvosti učinil soud podkladem svého přesvědčení, že posluchačstvo, když svědek pro závadný výrok řeč obžalovaného přerušil, demonstrativně tleskalo. To dokazuje, že slova obžalovaného byla pojímána tak, jak byla myšlena a že nezůstala bez účinku a dojmu na posluchačstvo. Není proto pro zamítnutí onoho návrhu opodstatněn ani důvod zmatečnosti čís. 4 Šu 281 tr. ř.

Po subjektivní stránce stačí ke skutkové podstatě úmyslné předsevzetí činu (výroku), o němž je si pachatel vědom, že je způsobitým pobuřováním proti právním statkům v čís. 1 Šu 14 zákona na ochranu republiky vytčeným, tudíž zejména pobuřováním proti státu pro jeho vznik. Toto vědomí nalézací soud u obžalovaného výslovně zjišťuje a dovozuje z jeho intelligence a jeho dosavadní politické činnosti, a tím po zákonu (§ 270 čís. 5 tr. ř.) dostatečně odůvodňuje. Snaží-li se stížnost předpoklad soudu zvrátiti opětovným uplatňováním obhajoby obžalovaného, již nepřešel soud mlčením, nýbrž podrobil ji zákonnému zkoumání, pokud se týče samostatným hodnocením obsahu řeči obžalovaného, nedoličuje tím žádného ze zmatků v čís. 5 Šu 281 tr. ř. výčetmo vypočtených, nýbrž brojí jen nepřipustně proti volnému hodnocení průvodů (§§y 258, 288 čís. 3 tr. ř.). Ničím jiným není též tvrzení stížnosti, že obžalovaný použil věty jen k tomu cíli, aby růzností názorů o snahách po centralisaci na jedné a po autonomii na druhé straně logicky odůvodnil a že to byla takřka jen akademicko-politická a vědecká rozprava; neboť ani taková rozprava nesmí vybočiti z mezí přípustných a nemůže též učiniti jednání obžalovaného beztrestným okolností, použil-li výroku snad jen jako prostředku k dosažení bezzávadného cíle, jakmile prostředek ten sám o sobě vyčerpává již skutkovou podstatu nějakého činu trestného. Výrok, odsuzující obžalovaného pro přečin podle Šu 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky odpovídá proto stavu věci i zákonu a je bez významu, zda stanovisko obžalovaným uplatněné vysloveno bylo též osobami jinými a veřejně, poněvadž směrodatným pro posouzení věci je skutkový stav v tomto konkrétním případě zjištěný a ježto beztrestnosti nelze se dovolávati poukazem na to, že i jiní jednají stejně protiprávně.

Čís. 1829.

Byl-li pro podvod již odsouzenému obžalovanému za použití Šu 265 tr. ř. novým rozsudkem vyměřen trest podle Šu 202 tr. zák., ač škoda v obou případech převyšuje 2000 Kč, je odvolání přípustno jen, převyšuje-li úhrn obou trestů sazbu těžkého žaláře pěti let, případně jednoho roku (§ 1 zákona z 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 12. prosince 1924, Zm II 408/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 10. července 1924, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem

podvodu podle §§ů 197, 200, 201 d) tr. zák. a odmítl odvolání obžalované z výroku o trestu. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h :

Obžalovaná byla napadeným rozsudkem podle §u 202 tr. zák. se zřetelem na § 265 tr. ř. a za použití §u 55 tr. zák. odsouzena do žaláře na jeden měsíc, doplněného jedním postem každých čtrnáct dní. §u 265 tr. ř. bylo použito proto, poněvadž stěžovatelka čin spáchala dříve, než byl vynesen rozsudek krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. června 1924, jímž obžalovaná byla rovněž uznána vinnou zločinem podvodu dle §§ů 197, 200, 201 d), 203 tr. zák. a odsouzena za to podle §u 203 tr. zák. a §u 1, 4 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 Sb. z. a n., pokud se týče čl. I. zákona ze dne 12. prosince 1923, čís. 259 Sb. z. a n. za použití §u 55 tr. zák. do těžkého žaláře na šest měsíců, zostřeného a doplněného jedním postem měsíčně. Dle §u 56 tr. ř. jest trestní řízení, klade-li se témuž obviněnému za vinu několik činů trestných, zpravidla vésti pro všechny tyto trestné činy zároveň a o všech střetnutvších se činech trestných vynést jeden konečný rozsudek. V případě však, že by se přes to trestní řízení pro ten neb onen trestný čin z důvodu §u 57 tr. ř. nebo proto, že soud nemá o tom vědomosti, že se proti témuž obžalovanému vede trestní řízení též pro jiný čin trestný, vedlo a konalo zvlášť o sobě, nařizuje § 265 tr. ř., by při výměře trestu bylo přihlíženo k trestu, jenž obžalovanému pro ostatní trestné činy po případě byl již uložen, by obžalovaný nebyl snad přísněji potrestán, než podle §§ů 34, 35, 267 tr. zák. přípustno, aby totiž úhrnný za všechny trestné činy mu přisouzený trest nepřesahoval nejvyšší sazbu trestní, určenou pro nejpřísněji stíhaný, jím spáchaný trestný čin.

Na druhé straně však nelze také o tom pochybovati, že obžalovaný z tohoto postupu rázu čistě formálněprávního nemůže pro sebe vyvozovati prospěch, jenž by mu nepřislušel, kdyby bylo zachováno pravidlo §u 56 tr. ř. Kdyby odvolatelka pro všechny činy, jimiž byla uvedenými rozsudky uznána vinnou, na základě společného řízení trestného byla bývala odsouzena jedním rozsudkem, byla by musela býti odsouzena podle §u 203 tr. zák. (pokud se týče §u 1 zák. čís. 471/21), ježto celková škoda jí zamýšlená a také skutečně způsobená, převyšuje 2000 Kč, a příslušel by jí pak podle §u 283 tr. ř. opravný prostředek odvolání jen tehdy, kdyby jí byl uložen trest vyšší pěti let, pokud se týče jednoho roku. Na tomto stavu věci nemůže ničeho měniti, že obžalovaná pro uvedené trestné činy nebyla odsouzena tímž rozsudkem, nýbrž odchýlně od předpisu §u 56 tr. ř. dvěma rozsudky, jež však vzhledem k uvedeným již zásadám pokládati jest za jeden celek, a je proto lhostejno, že při podvodu, jímž byla napadeným rozsudkem uznána vinnou, škoda obžalovanou zamýšlená a také skutečně způsobená nepřevyšuje 2000 Kč. Dle toho příslušelo by jí tudíž právo odvolání jen tehdy, kdyby úhrn trestů, oběma rozsudky jí uložených, přesahoval nejnižší sazbu §u 203 tr. zák., pokud se týče §u 1 zákona čís. 471/21, t. j. trest těžkého žaláře pěti let, pokud se týče jednoho roku. Tomu však tak není, jelikož, jak již uvedeno, obžalovaný byl uložen pouze trest těžkého žaláře šesti měsíců a trest ža-

láře jednoho měsíce. Že nalézací soud při výměře trestu použil Šu 202 tr. zák., nepadá na váhu, kdyžtě za správného použití zákona měl trest vyměřiti dle uvedených již zákonných ustanovení.

Čís. 1830.

Přečin proti bezpečnosti života podle Šu 335 tr. zák.

Pokud lze použití zásad, vyslovených v §§ech 19, 54 nař. ze dne 29. května 1908, čís. 116 ř. zák. pro živnostenské provozování lomů, i na případ, slouží-li hliník potřebě velkostatku a obyvatelstvu se přenechává hlína proti zaplacení pouhé uznávací činže.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1924, Zm II 416/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 20. června 1924, jímž byl obžalovaný Hubert M. sprostěn podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin podle Šu 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Právnem shledává zmateční stížnost rozsudek neúplným proto, že v jeho rozhodovacích důvodech není uvedeno, zda soud vzal za prokázanou skutečnost, potvrzenou svědkem Františkem Z-em při hlavním přelíčení, že, když jel v den neštěstí s pacholkem kolem hliníku, viděli se silnice, jak hliník je podkopán, a že si tehdy hned řekli, že by se ta hlína mohla snadno na někoho sesypati. Rozsudek sice zjišťuje, že hliník byl skoro po celé délce asi na 40—60 cm podkopán, a v rozhodovacích důvodech je zaznamenáno i zodpovídání se obžalovaného, dle něhož mu bylo povědomo, že hliník byl podkopán. Naproti tomu nezabývá se rozsudek vůbec otázkou, zda byl hliník podkopán takovým způsobem, že z toho hrozilo nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí, a zda bylo to známo obžalovanému, pokud se týče zda mohl toto nebezpečí nahlédnouti. Jde tu o skutečnost, zřejmě rozhodnou pro řešení otázky trestného zavinění obžalovaného, tak, že rozsudek, který ve svých důvodech onen svědecký údaj Františka Z-a pomíjí vůbec mlčením, je zmatečným podle čís. 5 Šu 281 tr. ř.

Zmateční stížnost poukazuje na předpis Šu 19 nařízení ministerstva obchodu ve shodě s ministerstvem vnitra ze dne 29. května 1908, čís. 116 ř. zák., dle něhož dlužno nebezpečná místa v lomech a jamách uzavřítí a opatřítí na vhodných místech výstražnými tabulkami. Nemenšího významu mělo by i ustanovení Šu 54 téhož nařízení, dle něhož musí majitel závodu neb osoba k tomu zřízená, místa, kde se pracuje, každodenně před každým zahájením práce, dále pak mimo jiné i po deštivém počasí prohlédnouti, a dle něhož dlužno, hrozí-li nebezpečí sesypáním, učiniti ihned potřebná opatření, by se tomu zabránilo, po případě zastaviti na ohrožených místech práci. Předpisů těch nelze sice přímo užití na tento případ, ježto uvedené nařízení vztahuje se pouze na živnostenské